

2018/016

ONTVANGEN 14 MEI 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 5375
6802 EJ ARNHEM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum - 4 MEI 2018

Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging hbo Ad Bedrijfskunde te
Nijmegen

Onze referentie
1357187

Uw brief van
09 februari 2018

Uw referentie
UITCVB17/22279

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 9 februari, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 februari, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de Associate degree-opleiding Bedrijfskunde tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen (deeltijd en duaal). De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 16 april kenmerk 2018/016, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de Associate degree-opleiding Bedrijfskunde tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

In overeenstemming met het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden a en b van artikel 15, eerste lid, van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

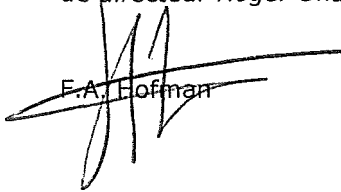
Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
1357187

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

datum 16 april 2018 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag voor een nevenvestiging van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen ten behoeve van de hbo Ad Bedrijfskunde te Nijmegen.

onderwerp advies nevenvestiging deeltijd en duaal hbo Ad Bedrijfskunde Hogeschool van Arnhem en Nijmegen Nijmegen Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden. Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,

ons kenmerk 2018/016

bijlagen advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 15 februari 2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) om de hbo Ad Bedrijfskunde tevens als bekostigde opleiding te verzorgen te Nijmegen (brief van 9 februari 2018, met kenmerk UITCVB17/22279). Op 22 februari 2018 heeft de CDHO de instelling verzocht om ontbrekende informatie te verstrekken.

datum 16 april 2018 De commissie heeft deze informatie op 20 maart 2018 in goede orde ontvangen. De behandeling van de aanvraag is per deze datum hervat.

onderwerp **Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs**
Nevenvestiging Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op
deeltijd en duaal het verzoek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om de hbo Ad
hbo Ad Bedrijfskunde tevens als bekostigde opleiding te Nijmegen te verzorgen.
Bedrijfskunde
Hogeschool van
Arnhem en Nijmegen
Nijmegen

Beoordelingskader
De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

oms kenmerk 2018/016

bijlage **Omschrijving van de aanvraag**
beoordelingskader Aanvrager wil de hbo Ad Bedrijfskunde ook in Nijmegen aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige Ad in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijd en in duale vorm aangeboden. De opleiding is primair gericht op bedrijfskundige professionals werkzaam op mbo-niveau in het MKB of (semi-)overheid die zich verder willen specialiseren en ontwikkelen naar een hoger niveau. Een leerwerkplek is vereist en er worden eisen gesteld aan de functie om de praktijkopdrachten uit te voeren. De opleiding bestaat inhoudelijk uit vakken op het gebied van bedrijfskunde, projectmanagement, personeelsmanagement, procesmanagement, communicatie en (vreemde) talen. Studenten kunnen zich specialiseren in een van de volgende drie richtingen: procesmanagement, personeelsmanagement of officemanagement. De beroepen waartoe deze Ad opleidt zijn: (assistent) projectmanager, (assistent) projectleider, teamleider, commercieel medewerker, P&O medewerker, Frontoffice manager, Officemanager, Management assistent en Hoofd secretariaat.

Aanvrager doet een beroep op criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 2 van 6 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Bedrijfskunde verwijst aanvrager naar de tekst van de aanvraag voor de hoofdvestiging van de hbo Ad Bedrijfskunde uit 2016. Aangezien een groot deel van de bronnen die destijds zijn gebruikt inmiddels verouderd is, heeft de commissie deze verwijzing buiten beschouwing gelaten. Verder verwijst aanvrager naar ROA's publicatie 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' (2017), naar een zevental gesprekken met werkgevers uit de regio en naar een eigen analyse van supplementen bij een arbeidsmarktanalyse HEO over de jaren 2014, 2015 en 2016 van de Vereniging Hogescholen. Aangezien deze laatste analyse noch de supplementen waar deze op gebaseerd is zijn bijgevoegd, heeft de commissie de uitspraken op basis van deze bron niet kunnen verifiëren. De commissie heeft daarnaast ROA's database AIS geraadpleegd.

Aanvrager stelt dat uit ROA, de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022 (december 2017) blijkt dat voor de beroepsgroep 'bedrijfskundigen en organisatieadviseurs' de gemiddelde uitbreidingsvraag per jaar 1,4% bedraagt en de gemiddelde vervangingsvraag per jaar 2,4% is. Het ROA typeert de vervangingsvraag, de uitbreidingsvraag en het aantal baanopeningen voor deze beroepsgroep als 'gemiddeld'. De benadering per beroepsgroep heeft als nadeel dat uitsplitsing naar opleidingsniveau ontbreekt. Dat betekent dat deze gegevens ook betrekking hebben op mbo'ers, hbo'ers en wo'ers.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		11700	9	1.4	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2022		20300	15	2.4	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2022		32000	24	3.7	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2022	0.84				groot

Bron: ROA AIS

De commissie constateert op grond van ROA AIS dat het aantal baanopeningen voor de opleidingscategorie hbo bedrijfskunde en hrm tot 2022 volgens het ROA erg laag zal zijn. Zowel de vervangingsvraag als de uitbreidingsvraag tot 2022 worden door het ROA als 'laag' getypeerd. De toekomstige arbeidsmarktpositie in 2022 typeert ROA als 'matig'.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 6

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		8600	4	0.7	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte vervangingsvraag tot 2022		20300	10	1.5	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte baanopeningen tot 2022		28900	14	2.1	erg laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		42300	20	3.1	gemiddeld
hbo bedrijfskunde en hrm	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.1				vrijwel geen
hbo bedrijfskunde en hrm	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.1				matig

Bron: ROA AIS

Aanvrager heeft in aanvulling op de vijf gesprekken met managers en teamleiders die in 2016 zijn gevoerd twee aanvullende interviews gehouden met respectievelijk een teamleider en een manager van twee bedrijven. Een van deze twee bedrijven heeft twee werknemers in dienst die de duale Ad in Arnhem al volgen. Een van de bedrijven wijst op de krapte op de arbeidsmarkt. Ook stelt een werkgever dat het verstandiger is de opleiding in Nijmegen te vestigen dan in Arnhem. Meerdere werkgevers geven aan dat de nabijheid van opleidingen voor bedrijven van belang is. De respondenten zijn positief over de opleiding en de inhoud van de opleiding. De respondenten hebben echter geen van allen aangegeven hoeveel studenten zij van deze opleiding in dienst zouden willen nemen.

Op grond van het bovenstaande acht de commissie de arbeidsmarktbehoefte niet aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 15 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub b Beleidsregel

Aanvrager doet geen beroep op de zwaartepunten die in de prestatieafspraken met de Minister zijn vastgelegd. Aangezien de opleiding niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van in art. 15 lid 1 sub b van de Beleidsregel.

Vanaf 15 februari 2018 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de HAN om de Ad Bedrijfskunde ook in Nijmegen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen ontvangen.

Het verwante opleidingsaanbod bestaat uit de Ad Officemanagement van Windesheim (Almere, toekomstig tevens Zwolle), de Ad Officemanagement van de Hogeschool Rotterdam (Rotterdam), de Ad Officemanagement van de LOI en de Ad Bedrijfskunde van Avans Hogeschool (Breda, Den Bosch, toekomstig ook Roosendaal), de Ad Bedrijfskunde van de Stichting Deeltijd Opleidingen en de Ad Bedrijfskunde van de Stichting Hogeschool NHA. Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen (LOI, Stichting Deeltijd Opleidingen, Stichting Hogeschool NHA) is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 6 aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van het onbekostigde onderwijs. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod is de afgelopen twee collegejaren toegenomen.

Instroom verwant aanbod

		2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Ad Officemanagement	Windesheim	0	0	20	43
Ad Officemanagement	Hogeschool Rotterdam	240	236	233	245
Ad Bedrijfskunde	Avans Hogeschool	166	139	195	193
TOTAAL		406	375	448	481

bron: BronHO

In 2017 is de HAN in Arnhem gestart met 30 studenten. In de aanvraag doelmatigheid voor de hoofdvestiging van de Ad in Arnhem (mei 2016) ging aanvrager uit van 25 studenten in Arnhem per jaar, ondanks het plafond van 93 studenten per jaar dat toen aan de hand van een beredeneerde schatting door Randstad Consultancy was gemarkeerd. Er was toen ook nog geen sprake van twee vestigingsplaatsen in de regio. Aanvrager verwacht het eerste jaar een instroom van 35 studenten op de nevenvestiging in Nijmegen. Deze verwachting baseert aanvrager op het voornoemde instroomonderzoek van Randstad Consultancy uit 2016, alsmede op basis van signalen uit het veld en behoeften onder potentiële Ad-studenten. De commissie is van mening dat de instroomverwachting realistisch is.

Bij criterium a heeft aanvrager het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Bedrijfskunde niet aangetoond. Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding Bedrijfskunde wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, blijkt dat vanuit de landelijke arbeidsmarkt geen ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur in Nijmegen. De bachelor bedrijfskunde/MER wordt in Nijmegen aangeboden. Docenten van de bachelor worden deels ook ingezet voor deze Ad. Docenten zijn betrokken bij het Lectoraat Innovatie in de Publieke Sector. De inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur is aangetoond.

Vestiging van de opleiding in Nijmegen kan mogelijk enig effect hebben op de instroom in de opleiding in Arnhem.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding tevens in Nijmegen te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 15 van de Beleidsregel.

pagina 5 van 6 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P.M.M. Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 6 van 6 **Bijlage: beoordelingskader macrodoelmatigheid nevenvestiging**

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Aan de hand van de criteria genoemd in artikel 15 eerste lid in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 worden voornemens tot het vestigen van (een deel van) een opleiding in een andere gemeente beoordeeld op doelmatigheid.

De nevenvestigingsplaats van een opleiding kan alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria in art. 15 lid 1 sub a en art. 15 lid 1 sub b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.